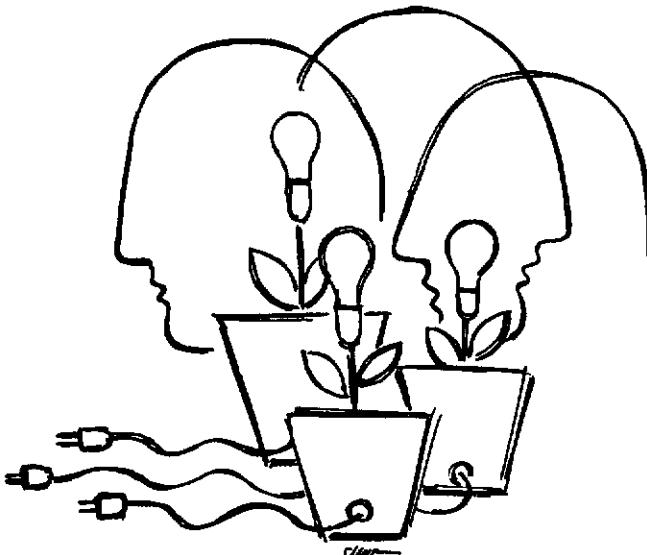

جایگاه نگهداری و تعمیرات بهره‌ور فراگیر

از: دکتر کاره محمد سیروس (و) دردانه داوری

برای ارائه پیشنهادهای خود مورد خطاب قرار می‌گیرند و در چنین شرایطی غالب پیشنهادها به صورت انتقاد جلوه کرده، تاثیر مثبت نخواهند داشت. بهتر آن است که ارتباط دائمی شود تا این دو صفت به صورت مرتبت و عادی حرفاًی یکدیگر را بشنوند. بدین ترتیب امنیت شغلی نیز حفظ می‌شود. پرسیدن سوالات متفاوت، ازان پیشنهادهای رودرزو، تشویق برای ارائه دیدگان، آن هم به زبان کارکنان و بدون به کارگیری لغات تکنیکی و حضور بیشتر در بین آنها، تنها راه برانگیزاندن آنها است.

بعارت دیگر برای برقرار ساختن جریان اطلاعاتی در سطح سازمان باید به اطلاعات به منزله آب روان نگاه کرد و اجازه جریان طبیعی را به آن داد. در غیر این صورت هرچه بیشتر در مسیر آن سد سازیم به ترمیمهای بیشتر و درین آن به افراد بیشتری برای رسیدگی به سدها نیاز خواهیم داشت. از سوی دیگر اگر سدی سوراخ شود، برای ترمیم آن نیز به نیروی بسیار بیشتری نیاز خواهد بود.

INVOLEMENT (مشارکت)

پس از ایجاد ارتباط با کارکنان، آنها را در کارها مشارکت دهید. تشکیل گروههای کاری خود کنترل و نیمه خود کنترل، برنامه‌بری توأم و تشکیل تجمع‌های حل مشکل، همگی از روشهای مشارکت دادن افراد است. در این راستا برای تشویق کارکنان رده بالا می‌توان با در نظر گرفتن تسهیلاتی، سهام شرکت را به آنها فروخت؛ زیرا حقوقهایشان نسبتاً بالا بوده، قابلیت رسکوپدیزیری بیشتر در سرمایه‌گذاری را دارا هستند. دیگران را نیز می‌توان در سود شرکت سهم کرد، امنیت شغلی شان را حفظ کرد و براساس عملکردشان به آنها حقوق و مزايا داد.

DEVELOPMENT (بهسازی)

برای ادامه سلسله مراتب CID باید دانش و مهاراتهای کارکنان را بهبود داد که مناسفانه غالباً به این امر توجهی نمی‌شود. در این رابطه باید علاوه بر برگزاری دوره‌های آموزشی، شرایط فراگیری را در محیط کار فراهم آورد. این کار سخت نیست، زیرا عملاً هر جا که مشکلی وجود دارد، به مثابه فرصتی برای یادگیری است. بدشروع آنکه کار گروهی بوده، اطلاعات در جریان باشد.

در اجرای TPM، گروههای کوچک هدایت امور را در دست دارند که عموماً از پنج تا هفت نفر از سطح سازمانی مختلف تشکیل شده‌اند.

و بدون حادثه تلاش کرد. شایان ذکر است که اگرچه این فلسفه‌ها بیشتر در کشور ژاپن به کار گرفته می‌شوند و چنین به نظر می‌رسد که رفتار اشخاص به طور قابل ملاحظه‌ای متأثر از عوامل فرهنگی است، اعتقاد به کارآیی آنها - به لحاظ تمایل غریزی انسانها به بهبود - در همه کشورها راسخ است. مصدق این موضوع در کارآیی بسیاری از روشهای مدیریتی ژاپنی در سایر کشورها، صرف مناسب بودن این روشهای است. نگهداری و تعمیرات به دو دلیل عمده از اهمیت خاصی برخوردار است؛ اول آنکه نقش ماشین‌آلات در کیفیت محصول تولید شده کتمان ناپذیر است و دوم آنکه در هر سازمان تولیدی، مثلث تولید از عوامل نیروی انسانی، مواد و ماشین‌آلات تشکیل شده است که با توجه به وضعیت صفت کشور ما، نرخ ارز و وضعیت سخت افزاری کارخانجات، حفظ ماشین‌آلات از اهمیت زیادی برخوردار است. TPM سعی بر آن دارد که با درگیری ساختن تمامی کارکنان، متابعه موجود شرایط نامساعد در سطح کارخانه را بررسی، جهت از بین بردن آنها گام بردارد. در این رابطه وایستگی هرچه بیشتر کارکنان به یکدیگر و به محیط کار از طریق سلسله مراتب ارتباط، مشارکت و بهسازی (CID) صورت خواهد گرفت:

COMMUNICATION (ارتباط)

اگر برای برقراری ارتباط بین مقامهای بالا و پایین جلسات دوره‌ای تشکیل شود، عملاً افراد

موضوع را با این سوال آغاز می‌کنیم که «چگونه ممکن است کالایی خاص در مکانی با کیفیتی بهتر، ارزانتر از همان کالا در مکان دیگر عرضه شود؟ در صورتی که در مکان اول، کارگران از رفاه بیشتری برخوردار بوده و نرخ بازگشت سرمایه نیز بالاتر باشد؟» پاسخ به این سوال را می‌توان در فرهنگ تولید و بهره‌وری پیدا کرد.

TOTAL MAINTENANCE (تعمیرات بهره‌ور فراگیر)

جهت بهبود بهره‌وری یک اقتصاد کم رشد است. نکته مهم در آن است که با توجه به فاصله زیادی که کشور ما از کشورهای پیشرفته دنیا رفاقتی امروز دارد، می‌توان با بهره‌گیری از تجربیات دیگران در مسیر درست حرکت کرد و در اصطلاح به جای تعمیرات به نگهداری پرداخت. لزوم انجام این کار چه می‌تواند باشد؟ در ضمن اگر کاری قابل اجرا باشد، فاعل آن هر شخص حقیقی یا حقوقی می‌تواند باشد.

به جهت گستره وسیع تواناییهای انسان، رمز موقعیت در دنیای کوتني، استفاده حداقل و بهینه از این منبع است. در این راستا باید به کارکنان به عنوان هسته‌های بهره‌وری نگریست نه ایزمارهای انجام کارهای سازمان و در این امر باید با به کارگیری فلسفه‌های فراگیر صفرگرا- مانند تعمیرات بهره‌ور فراگیر (TPM) مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) و تولید بهموقع (JIT) برای رسیدن به شرایط بدون عیب، بدون از کارافتادگی

- تعمیر قطعات از کارافتادگی به صورت دوره‌ای؛
- پیش‌بینی طول عمر قطعات.

۳ - نگهداری و تعمیرات خودکنترلی (AUTONOMOUS MAINTENANCE)

در نگهداری و تعمیرات برنامه‌ریزی شده، کارکنان واحد نگهداری و تعمیرات هرازچندگاهی به دستگاهها سرزده، عملیات نگهداری و در صورت لزوم تعمیرات و تعویضهای لازم را انجام می‌دهند. لکن بسیاری از مشکلات پس از مدتی کارکرد ناپنهنجار ماشین پدیدار می‌شوند که در صورت آشنا بودن، اپراتورها با علائم خرابی می‌توانند اقدامات لازم را هرچه زودتر در پیش گیرند. اینجاست که مقوله نت خودکنترلی تعریف می‌شود و اپراتورها با کمک پرسنل فنی واحد نگهداری و تعمیرات طی یک برنامه آموزشی هفت مرحله‌ای مستمر، انجام عملیات نت را به عهده می‌گیرند. شکل ۲ نشان‌دهنده اهداف نگهداری و تعمیرات خودکنترلی از دیدگاه انسان و ماشین است.

۴ - مهندسی پیشگیری (PREVENTIVE ENGINEERING)

برای راه‌اندازی یک خط تولید باید مسایل و مشکلات بسیاری حل شوند؛ بدین منظور باید عواملی را که منجر به بروز این مشکلات می‌شوند، حذف کرد. مهندسی پیشگیری شامل بررسیهای برای درک تناظرهای بین برنامه و اجراست.

۵ - طراحی محصول با شیوه تولید آسان (EASY-TO MANUFACTURE PRODUCT DESIGN)

عواملی چون جذابیت محصول، طراحی، کیفیت و قیمت برآورده شدنده نیازهای مشتریان هستند و محورهای اصلی رقابت را در بازارهای جهانی تشکیل می‌دهند. امروزه، موقوفیت در این رقابت از آن‌تولیدکنندگانی است که سهولت تولید و تضمین کیفیت را در مرحله طراحی محصول در نظر گرفته باشند. بدین ترتیب نه تنها قیمت تمام شده کاهش می‌یابد، بلکه با به کارگیری مناسب نیروی انسانی -با تخصیص کارهای آسانتر به آنها- رسیدن به هدفهای صفرگرا میسر می‌شود.

۶ - آموزش (EDUCATION)

اجرای فعالیتهای TPM بر عهده متخصصان TPM خارج از سازمان نیست. امروزه طبق تعریف سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل، مشاوره به معنای کمک به یک مجموعه در راستای حل مشکلات توسط کارکنان همان

در TPM همکاری واحدهای تولید و نگهداری و تعمیرات به حدی تنگانگ است که اپراتورها تحت عنوان گروههای پیشگیری (PREVENTIVE MAINTENANCE=PM) -باحدود مشخص - عملیات نگهداری و تعمیرات را به انجام می‌رسانند. در این راستا فعالیتهایی که احتیاج به مهارتهای ویژه دارند، پیاده کردن ماشین‌آلاتی که سوارکردن دوباره آنها بسیار مشکل است و فعالیتهای خطرناک، خارج از حوزه عملکرد این گروهها بوده، بر عهده واحد نگهداری است.

وظایف تعمیرات بهره‌ور فرآگیر (THE ELIMINATION OF SIX BIG LOSSES)

بخشی از این ضایعات ناشی از آماده‌سازی و تنظیم ماشینها و راه‌اندازی آنهاست که باید به حداقل برسند و بخشی دیگر ناشی از، از کارافتادگی ماشین‌آلات، توقفهای جزئی ناشی از بیکاری آنها، کاهش سرعت عملیات و دوباره کاریهای ناشی از عیوب کیفی هستند، که باید به صفر برسند.

۲ - نگهداری و تعمیرات برنامه‌ریزی شده (PLANNED MAINTENANCE)

در TPM واحد نگهداری و تعمیرات کار پیاده‌سازی و برنامه‌ریزی سیستم نگهداری پیشگیرانه را به عهده دارد و برای هماهنگ ساختن عملیات نگهداری و تعمیرات با عملیات تولید، هدفهای ذیل را در نبال می‌کنند:

- کاهش تغییرپذیری عمر قطعات؛
- افزودن دوام قطعات؛

کارگروهی مزایای خاص خود را دارد که در اینجا به مهمترین آنها اشاره می‌شود:

- گروههای شامل دانش تجمعی بیشتری نسبت به افراد هستند؛

● گروهها قادر به جذب حمایت و تعهد جهت رسیدن به هدفها هستند؛

- با به کارگیری مهارتهای مختلف در یک گروه، می‌توان با مسائل بزرگتری دست و پنجه نرم کرد؛

● تحلیل گروهی، جوابهای بهتری را نتیجه می‌دهد؛

- کار گروهی در افراد، احساس تعلق به وجود می‌آورد؛

● سهیم بودن در مشکلات از میزان تنش می‌کاهد؛

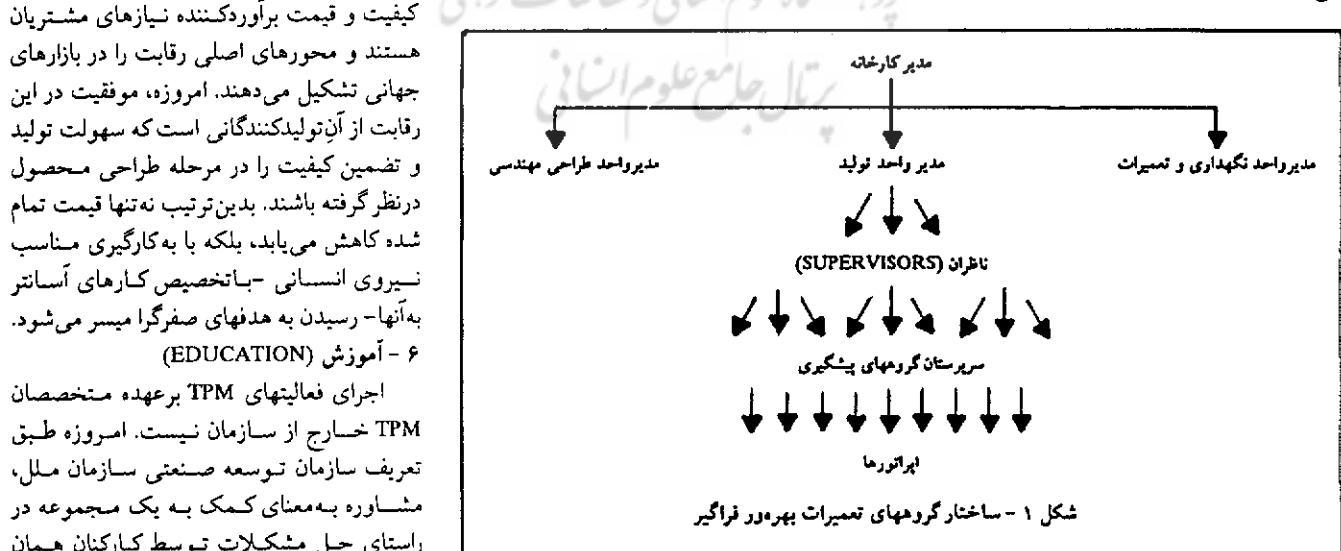
و اما در کنار این مزايا، معایب کار گروهی به شرح زیر است:

- نتایج حاصل از کار گروهی با سرعتی کمتر از کار فردی به دست می‌آید؛

● مدیریت بر گروهها مشکلتر از مدیریت بر افراد است، چراکه هم باید به فرد و هم به گروه توجه کرد؛

- افراد ریسک‌پذیرتر می‌شوند، زیرا در صورت به خطا فتن، سرزنش برای گروه خواهد بود، نه فرد.

ساختار گروههای کوچک مداخل در TPM در شکل ۱ به تصویر کشیده شده است. همان‌طور که در شکل دیده می‌شود، بین واحدهای تولید، نگهداری و تعمیرات و طراحی مهندسی همکاری وجود دارد و مقامات بالا به کارکنان آموزش و کارکنان به مقامات بالا گزارش می‌دهند.

* پس از ایجاد ارتباط با کارکنان، باید آنها را به مشارکت در کارها تشویق کرد.

* غالباً به بالا بردن دانش و مهارت‌های کارکنان توجهی نمی‌شود.

* مهندسی پیشگیری، شامل بروزیابی برای درک تناقض‌های بین برنامه و اجراست.

تمیزکاری و روانکاری به سختی صورت می‌گیرد

- استانداردهای تمیزکاری و روانکاری توسط اپراتورها و براساس تجربیات آنها پایه‌ریزی شوند. با چنین برخوردي، اپراتورها بدبال کردن قواعدی که خود بنا نهاده‌اند، متعایل می‌گردند و بدین ترتیب مهم‌بودن نقش آنها در عملیات صورت گرفته در کارخانه به آنها ثابت می‌شود.

مرحله چهارم - بازرسی همه جانبه

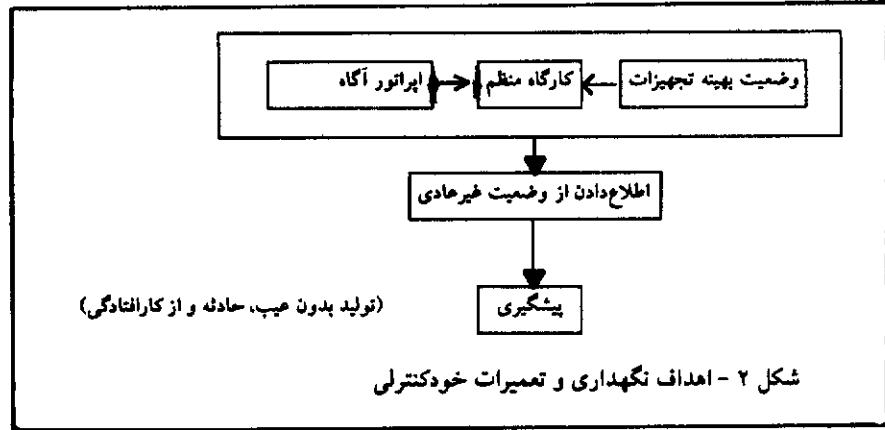
در این مرحله ابتدا اپراتورها برای بازیابی خرابیها و نایابی‌های خود تجهیزات، آموزش می‌یابند و سپس برای بهبود قابلیت اطمینان تجهیزات، استانداردهای تجربی بازرسی را تعیین می‌کنند. در این راستا یادگیری ساختار عملکرد تجهیزات و روش‌های بازرسی و شرایط اندازه‌گیری خرابیها در برنامه آموزشی اپراتورها گنجانده شده است. بدین ترتیب اپراتورها با این استراتژیهای آموزشی و بازرسی همه جانبه در پی آن، به اهمیت طراحی یک برنامه بازرسی و بررسی نتایج آن براساس آمار و ارقام دقیق پی‌می‌برند و نظرات بر خود را تجربه می‌کنند.

مرحله پنجم - استانداردهای نگهداری و تعمیرات خودکنترلی

این استانداردها با درنظرگرفتن تجهیزات و فرآیند به عنوان یک سیستم و از ترکیب بهینه استانداردهای تعیین شده در مراحل سوم و چهارم به وجود می‌آیند. در این مرحله، مقدار تخصیص کارها به واحدهای تولید و نگهداری و تعمیرات، موارد مورد بازرسی، وقفه بین آنها و زمان بازرسی مشخص می‌شود.

مرحله ششم - اطمینان از کیفیت فرآیند

تمرکز مراحل اول تا پنجم، همگی بر روی از کارافتادگیهای صفر و به طور کلی تجهیزات بود. در مرحله ششم، هدف رسیدن به عیوبی‌های صفر در طی چند سال است. کارخانه‌های موفق بیش از رسیدن به از کارافتادگیهای صفر، برسیدن به

شکل ۲ - اهداف نگهداری و تعمیرات خودکنترلی

مرحله دوم - مقابله با منابع آلوده کننده

برای آنکه بتوان شرایط بدست آمده از مرحله اول را حفظ کرد، باید منابع آلوده کننده را از بین برد. اگر از بین بردن منابع آلوده کننده به هیچ وجه امکان‌پذیر نباشد، باید با تعویض مناسب تجهیزات از پراکنده شدن مواد آلوده کننده جلوگیری کرد. در نهایت اگر هیچیک از این دو راه قابل اعمال نباشد، اپراتورها باید شخصاً تمامی منابع آلوده کننده را تمیز کنند و برای اتمام تمیزکاری در زمان تعیین شده، روش تمیزکاری یا ابزار به کارگرفته شده برای تمیزکاری را بهبود بخشنده. هدف از این مرحله، علاوه بر حذف منابع آلوده کننده و کاهش زمان تمیزکاری،

مجموعه است. کارگران باید علاوه بر دستهای، از معززهای خود نیز استفاده کنند. برای رسیدن به بهترینها، کارگر باید از مدیر بیاموزد و مدیر باید از ایده‌های کارگر بهره‌مند شود. البته با نگاهی دقیق به داخل سازمانها می‌توان دریافت که غالباً مدیریت نیاز به فراگیری مهارت‌های ارتباطی با کارگران دارد. با اینکه ممکن است قابلیتهای داخلی موجود، برای دسترسی به مدهفهای TPM کافی نباشد، تمامی کارکنان باید بر آن باشند که از هر فرصتی برای آموزش و فراگیری استفاده کنند. مهمترین آموزش در این راستا، آموزش برنامه هفت مرحله‌ای نگهداری و تعمیرات خودکنترلی به اپراتورهاست.

مرحله اول - تمیزکاری اولیه

تمیزکاری اولیه، تمیزکاری تمامی تجهیزات است تا جایی که کاملاً از هر نوع آلوده کننده‌ای - مثل گرد و خاک، روغن و براده - پاک شوند. در این مرحله تمامی افزاد کارخانه باید به صورت عملی، مواجهه با عیوبی‌های پشت پرده را درک کرده، بیاموزند که حتی کوچکترین آنها نیز مهم است. از طریق تمیزکاری کامل - بالمس تمام قسمتهای تجهیزات و نگاه کردن به همه برآمدگیها و گوشک کنارها - می‌توان عیوبی‌های کوچک و متوسط را پیش از آنکه به عیوبی‌های بزرگی تبدیل شوند، ترمیم کرد. این اعمال بر مبنای شعار «تمیزکاری، نوعی بازرسی است»

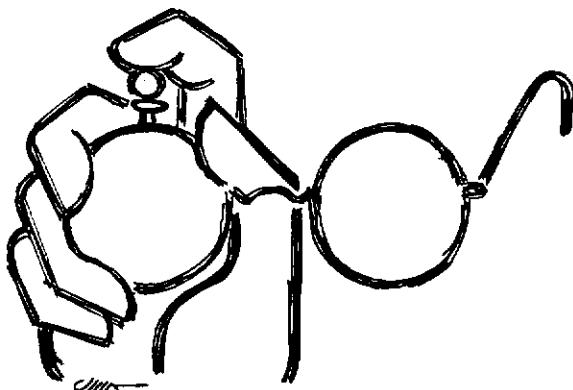
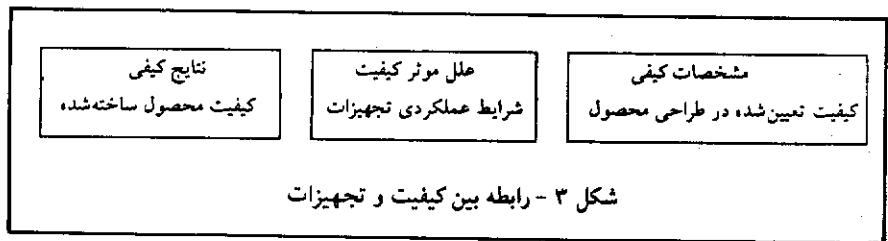
یادگیری مکانیزم حرکات ماشین آلات از طریق مطالعه و مشاهده دقیق تولید ذرات خارجی در آنها است.

مرحله سوم - تعیین استانداردهای تمیزکاری و روانکاری

پس از به انجام رساندن عملیات مرحله دوم، ماشین آلات و تجهیزات به قدری تمیز شده‌اند که تو به نظر می‌رسند. در مرحله سوم پس از یک برسی کلی - به خصوص در مکانهایی که

سرپرستان و مدیران از کار تکراری شکوه می‌کنند. این امر بسیار عادی بوده، تنها تجربه عملی است که اهمیت کار آنها را به آنها خواهد فهماند.

- * برای رسیدن به بهترین‌ها، کارگر باید از مدیر بیاموزد و مدیر باید از نظرهای کارگر بهره‌مند شود.
- * در اجرای تعمیرات بهره‌ور فراگیر باید برنامه‌های درازمدت داشت.

5 - STEP CHANGE TOTAL QUALITY - PAUL SPELEY - 1996 - CHAPMAN & HALL.

6 - TQM IN ACTION - JOHN PIKE & RICHARD BARONS - 1997 - CHAPMAN & HALL.

7 - TPM IMPLEMENTATION; A JAPANESE APPROACH - MASAJI TAJIRI & FUMIO GOTOH - 1995 - MC. GRAW HILL.

8 - TPM FOR WORKSHOP LEADERS - KONIO SHIROSE - 1995 - PRODUCTIVITY PREM.

- کاوه محمد سیروس: عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکترای مهندسی صنایع و سیستمها از USC. مهندسی صنایع از دانشگاه صنعتی شریف.
- دردانه داوری: دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت ایران.
- مهندسی صنایع از دانشگاه صنعتی امیرکبیر.

نشان داده است که در سازمانهایی که نسبت به TPM دیدگاه کوتاه‌مدت داشته‌اند، سیستم نیمه مستقر بعد از مدتی و پس از رسیدن به هدفهای محدودی از بین رفته است. □

- منابع و مأخذ**
- ۱ - اجرای گام به گام نگهداری و تعمیرات بهره‌ور فراگیر (TPM) (در دست چاپ) کاوه محمد سیروس، دردانه داوری.
  - ۲ - کاپزن، کلید موفقیت رفاقت ژاپنی MASAAKI IMAI ترجمه محمدحسن سلیمانی - ۱۳۷۲ مرکز نشر دانشگاهی دانشگاه امیرکبیر.
  - ۳ - یکپارچگی بهبود بهره‌وری و بهبود کیفیت - مسعود ربانی - ۱۳۷۴ - دانشکده صنایع دانشگاه امیرکبیر
  - ۴ - فرهنگ تولید و بهره‌وری - داود محبعلی - ۱۳۷۴ - دانشکده مدیریت دانشگاه علامه طباطبائی.

عیبهای صفر توجه دارند؛ علاوه‌بر آن کیفیت، تحت تاثیر، عوامل محیطی - مثل رطوبت و دما - قرار می‌گیرد. شکل ۲ نشان‌دهنده رابطه بین کیفیت و تجهیزات مشخص شده است.

در این مرحله از مراحل اجرای نگهداری و تعمیرات خودکتری می‌توان با اجرای سه زیرمرحله به شرایط عیبهای صفر رسید:

مرحله (۱-۶) اجرای فعالیتهایی برای جلوگیری از سازی‌شدن محصولات معیوب در فرآیند (در اینجا اصلاحات برروی نتایج کیفی است)؛

مرحله (۲-۶) اجرای فعالیتهایی برای جلوگیری از ساخته‌شدن محصولات معیوب (در اینجا اصلاحات برروی علل موثر در کیفیت است)؛

مرحله (۳-۶) اجرای فعالیتهایی برای حفظ کامل شرایط کیفی حاصل از مراحل قبلی (و در نهایت رسیدن به شرایط عیبهای صفر).

مرحله هفتم - خودناظارتی در مرحله آخر اپراتورهای آگاه، عملیات ناظارت خودکتری را انجام داده، استانداردهای را که خود بنا نهاده‌اند، در یک کارخانه مرتب دنبال می‌کنند. در این مرحله شرایط فیزیکی کارخانه باید به گونه‌ای باشد که در آن هر انحرافی از حالت عادی و بهینه با یک نگاه مشخص شود. به عبارت دیگر TPM به صورت همه‌جانبه در کارخانه مستقر گردیده است و پر واضح است که جهت مقابله با زوال TPM باید تمامی کارکنان در حفظ شرایط بوجود آمده تلاش کنند.

نتیجه گیری

فلسفه‌هایی مثل TPM فرهنگ کار مثبت در سازمان پدید می‌آورند که از آن می‌توان به عنوان ساختار پایه‌ای بهبود بهره‌وری و کیفیت نام برد. در اجرای TPM باید همواره دیدگاه‌های بلندمدت داشت، زیرا پیشرفت به کندي صورت می‌گیرد و موفقیت اقدامات مهم است. پیشرفت در اجرای TPM بسته به نوع تجهیزات و فرآیند، وضعیت کارخانه و ساختار سازمانی متفاوت است ولی حداقل پنج سال زمان می‌برد. تجربه

شرکت مهندسین مشاور

بصوبیان

با ارائه خدمات:

- طراحی سیستم کنترل پروژه

- طراحی و استقرار سیستم ISO9000

- طراحی خطوط تولید

- مطالعه کار و افزایش بهره وری

- تهیه طرحهای توجیهی فنی و اقتصادی

دو فدوف مدیران و صنایع مختلف

نشانی: تهران-صندوق پستی ۱۹۶۱۵/۷۳۲ تلفن و دورنما: ۹۳۳۶۱۵

اندیشه پردازان مشاور تخصصی مهندسی صنایع

طراحی و مکانیزاسیون سیستم نگهداری و تعمیرات

(عرضه کننده قوی‌ترین نرم‌افزار طراحی شده PM در ایران)

PM نیمار

مشاوره جهت استقرار سیستمهای تضمین کیفیت

ISO9000

تلفن و فاکس: ۸۷۸۴۵۹۸ / ۸۸۸۵۰۴۳

همه هیز درباره بارکد

ارائه انواع سفت افزار و نرم افزار لازم:

انواع جانکر بارکد

انواع استر بارکد

نرم افزارهای بارکد

جمع کننده اطلاعات الکترونیکی

پیاده سازی سیستمهای مختلف:

انبارداری مکانیزه

کنترل بولید مکانیزه

حضور و غایب کامپیوتري

کنترل تردد مکانیزه

کنترل دسترسی مکانیزه

سیستم کامپیوتري قبوض آب - برق - تلفن و کاز

(بارکد)

(غارکد)

(بارکد / بوار معناطشی)

(بارکد / بوار معناطشی)

(بارکد / بوار معناطشی)

(بارکد)

سازنده و ارائه دهنده طیف کامل سافت افزارها و نرم افزارهای بارکد

A MEMBER OF
AIM INTERNATIONAL

نفستین و تنها شرکت ایرانی عضو

کدایران

دفتر فروش: خ آزادی - چهارراه توحید - ب ۵

دفتر مرکزی: خ سفارخان - خ شادمهر - ک ملک کلاب - ب ۲۴

فاکس: ۶۴۳۱۶۵۶

۶۴۳۶۳۷۴ (سه خط)

۹۸۸۱۲۹